

Odbor za ustavna pitanja

2022/2048(INI)

10.11.2022

MIŠLJENJE

Odbora za ustavna pitanja

upućen Odboru za vanjske poslove

o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće
za 2022.

(2022/2048(INI))

Izjavitelj za mišljenje: Victor Negrescu

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za ustavna pitanja poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir zaključke Konferencije o budućnosti Europe od 9. svibnja 2022., a posebno njezine prijedloge 21, 23 i 24,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. lipnja 2022. o pozivu na sazivanje konvencije radi revizije Ugovorâ¹,
- A. budući da bi članak 2. i članak 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) te vrijednosti, norme i načela na kojima se Unija temelji trebali biti ključna referentna točka za sadržaj i vođenje vanjskih poslova EU-a;
- B. budući da bi Unija trebala nastaviti djelovati u cilju promicanja dijaloga te jamčenja mira i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, i to jačanjem multilateralizma i daljnjim razvojem snažne demokratske i parlamentarne dimenzije svojeg vanjskog djelovanja; budući da su jačanje međunarodne sigurnosti, promicanje međunarodne suradnje s trećim zemljama te unaprjeđenje i učvršćivanje demokracije i vladavine prava, kao i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda i dalje ključni ciljevi vanjskog djelovanja Unije;
- C. budući da EU mora poboljšati svoju sposobnost donošenja brzih i učinkovitih odluka, posebno u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP), kako bi u pružanju odgovora na krize nastupao jedinstveno i djelovao kao istinski globalni akter;
- D. budući da je ničim izazvana, neopravdana i nezakonita ratna agresija Rusije na Ukrajinu iz korijena promijenila sigurnosno okruženje u Europi, među ostalim povećanjem nestabilnosti u susjedstvu EU-a; budući da iz novonastalih okolnosti proizlazi da postoji hitna potreba da se djelotvornost vanjske i sigurnosne politike EU-a postavi kao prioritet, i to jačanjem sposobnosti Unije da zaštiti naše vrijednosti i interese;
- E. budući da bi se u okviru ZVSP-a o pitanjima o kojima se trenutačno odlučuje jednoglasno češće trebalo odlučivati kvalificiranom većinom, uključujući kad se odlučuje o ljudskim pravima i sankcijama;
1. smatra da bi članak 21. stavak 2. UEU-a trebalo izmijeniti kako bi se na popis ciljeva ZVSP-a uključili pojmovi „strateške suverenosti” i „strateške autonomije”, s ciljem da EU postane uspješan diplomatski i sigurnosni akter primjenom vlastite vanjske i sigurnosne politike utemeljene na odlučnom djelovanju s pomoću konkretnih mjera, politika, proračuna i obveza;
2. apelira na države članice da nastave strogo primjenjivati članak 31. UEU-a, kojim se, među ostalim, Vijeću omogućuje da određene odluke u pitanjima ZVSP-a bez vojnih implikacija donosi kvalificiranom većinom, posebno ako se odnose na sankcije i ljudska prava te, u slučaju članka 42. stavka 7. UEU-a, prelaskom na glasovanje pojačanom

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0244.

kvalificiranom većinom; poziva države članice da bez dodatne odgode u potpunosti iskoriste prijelaznu klauzulu iz članka 31. stavka 3. UEU-a, osobito u prioritetnim područjima;

3. apelira na države članice i Komisiju da ojačaju ulogu potpredsjednika Komisije / visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (u daljnjem tekstu: potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik); ističe da se to može postići izmjenom Ugovora kojom bi se potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik imenovao ministrom vanjskih poslova Unije, čime bi postao glavni vanjski predstavnik Unije na međunarodnim forumima i što bi mu omogućilo da *ex officio* sudjeluje u pregovaračkim formatima koje pokrenu ili vode države članice; podržava poziv građana Unije s Konferencije o budućnosti Europe koji su izrazili želju da EU nastupa jedinstveno;
4. žali zbog složenosti vanjskog zastupanja EU-a i naglašava da se ulogama i djelovanjima koje se preklapaju narušava vjerodostojnost EU-a kao globalnog aktera; u tom pogledu izražava podršku za izbjegavanje udvostručavanja i nejasnoća u vanjskoj politici EU-a; ističe ključnu ulogu delegacija EU-a u provedbi ZVSP-a, zastupanju vrijednosti i načela EU-a u inozemstvu i nastojanjima da se zadovolje interesi EU-a, među ostalim kroz pojačani nadzor Parlamenta; u tom smislu ističe da je važno da se delegacijama EU-a osiguraju potrebni i odgovarajući resursi i kapaciteti za učinkovito izvršavanje mandata;
5. naglašava da je potrebno pojasniti uloge osoba koje obnašaju funkcije predsjednika Europskog vijeća, predsjednika Europske komisije i potpredsjednika Komisije / visokog predstavnika te racionalizirati njihov pristup u okviru ZVSP-a; podsjeća da se odredbama Ugovora vođenje ZVSP-a povjerava potpredsjedniku Komisije / visokom predstavniku;
6. poziva sve donositelje odluka u EU-u da ulože još veće napore u borbu protiv inozemnih dezinformacija, pokušaja uplitanja i hibridnih prijetnji kojima se potkopava sposobnost Unije da uspješno osmišljava i provodi svoje unutarnje i vanjske politike; smatra da je opseg prijetnji utvrđen u klauzuli o uzajamnoj obrani iz članka 42. stavka 7. UEU-a potrebno proširiti i na hibridne prijetnje, kampanje dezinformiranja i ekonomsku prisilu iz trećih zemalja;
7. ustraje na pravu Parlamenta na informacije u području ZVSP-a u skladu s člankom 36. UEU-a; upućuje na presude Suda Europske unije u vezi sa Sporazumom s Mauricijusom² i Sporazumom s Tanzanijom³, prema kojima je pravodobno i sveobuhvatno pružanje informacija Parlamentu ključno kako bi on u području ZVSP-a mogao ispunjavati svoju ulogu u pogledu demokratskog nadzora / savjetovanja;
8. podsjeća na važnost parlamentarne diplomacije kao instrumenta vanjske politike;
9. ponovno potvrđuje, posebno u trenutačnom kontekstu, snažnu predanost partnerstvu Unije i Organizacije sjevernoatlantskog ugovora, koje je i dalje ključno za europsku sigurnost; poziva na razvoj integriranije suradnje u području vanjske i sigurnosne politike s vanjskim saveznicima kao što su Organizacija sjevernoatlantskog ugovora i

² [Presuda od 24. lipnja 2014., Europski parlament protiv Vijeća Europske unije, C-658/11, EU:C:2014:2025.](#)

³ [Presuda od 14. lipnja 2016., Europski parlament protiv Vijeća Europske unije, C-263/14, EU:C:2016:435.](#)

vanjski demokratski saveznici i partneri sličnih stavova u euroatlantskom području, indo-pacifičkoj regiji i, općenitije, u zemljama tzv. „globalnog juga”, kao i na razini UN-a, u cilju promicanja dijaloga, mira i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima; naglašava važnost suradnje sa zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama za članstvo u EU-u u području vanjskih poslova; ponovno izražava potporu usklađivanju politika sa ZVSP-om tijekom pregovora o pristupanju EU-u;

10. pozdravlja europsku političku zajednicu kao novi neformalni format za dijalog i suradnju; čvrsto je uvjeren da su EU-u potrebne snažna vizija i zajednička strategija kako bi učvrstio jedinstvo i sposobnost donošenja odluka radi pripreme za daljnja proširenja; smatra da nijedan projekt interakcije s europskim susjedima ne bi trebao biti alternativa postojećem procesu pregovora o pristupanju EU-u; podsjeća, međutim, na važnost europskih organizacija kao što su Vijeće Europe i Organizacija za europsku sigurnost i suradnju te poziva institucije EU-a da bolje usklade svoje djelovanje s odgovarajućim organizacijama;
11. napominje da je Parlament aktivno uključen u ZVSP kroz vlastite posebne instrumente; naglašava važnost i jedinstvenu prirodu niza programa Parlamenta za demokratizaciju, kao što je „Dijalog Jean Monnet”, čiji je cilj poticanje i jačanje rada parlamenata; podsjeća da bi sve institucije EU-a trebale surađivati i sudjelovati u aktivnostima čiji je cilj suzbijanje globalnog nazadovanja demokracije, među ostalim promatranjem izbora, aktivnostima posredovanja i dijaloga, sprječavanjem sukoba, dodjelom nagrade Saharov i povezanom mrežom te parlamentarnom diplomacijom;
12. smatra da EU mora reformirati i ojačati mogućnosti sankcioniranja država, vlada, subjekata, skupina ili organizacija, kao i pojedinaca, koji ne poštuju temeljna načela, sporazume i zakone Unije;
13. naglašava da EU treba povećati vidljivost svoje zajedničke vanjske i sigurnosne politike kvalitetnijom i strateški promišljenijom komunikacijom o svojem vanjskom djelovanju prema svojim građanima i prema građanima trećih zemalja.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	8.11.2022.
Rezultati konačnog glasovanja	+: 17 -: 5 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Pablo Arias Echeverría, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Leszek Miller, Iuliu Winkler

KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORUI KOJI DAJE MIŠLJENJE

17	+
PPE	Pablo Arias Echeverría, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Brice Hortefeux, Iuliu Winkler
RENEW	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Cyrus Engerer, Leszek Miller, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa
THE LEFT	Helmut Scholz
VERTS/ALE	Damian Boeselager

5	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari
PPE	Sunčana Glavak, Paulo Rangel

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi

Corrections to votes and voting intentions	
+	Sunčana Glavak, Paulo Rangel
-	
0	

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani